

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Planprogram för Norra infarten, Mariestad centralort, Mariestads kommun

2020-05-27

Inledning

För att ta reda på om ett planprogram ska genomgå en strategisk miljöbedömning ska en undersökning om planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan genomföras. För att undersöka om det beskrivna planprogrammet nedan kan innebära betydande miljöpåverkan har sju checklistor använts.

Den första checklisten behandlar *särskilda bestämmelser*, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risiker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor beskrivs först platsens känslighet och nuvarande förhållanden, och sedan hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli.

I den sista checklisten, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter.

Planprogrammets syfte och huvuddrag

Planprogram för Norra infarten, Mariestad centralort, Mariestads kommun omfattar fastigheten Brodderud 3:6 i sin helhet samt delar av Krontorp 1:1 och Brodderud 3:11 m.fl. På den del av fastigheten Krontorp 1:1 som ingår i planprogrammet finns skog, gång- och cykelväg längs Stockholmsvägen och ambulansstation. På Krontorp 1:1 har det tidigare funnits en bilverkstad i triangeln mellan vägarna E20, 202 och Stockholmsvägen. På Krontorp 2:1 har brukshundklubben sin verksamhet och på Brodderud 3:6 finns idag en stuga med ekonomibyggnader samt skogsmark. Den del av Brodderud 3:11 som ingår i planprogramområdet är jordbruksmark mellan E20 och Stockholmsvägen. Angränsande mark och bebyggelse utgörs av Bäckavägen, Krontorpsvägen och övrig bebyggelse norr om Stockholmsvägen.

Planprogrammet syftar till att möjliggöra utveckling av området vid Norra infarten genom att utreda markanvändning för bostäder, handel, verksamheter, lager, drivmedelsförsäljning och liknande med byggrätter för nybyggnation.

I gällande plan för Bångahagen är marken inom planprogramområdet planlagd för natur, brukshundklubb, bostäder, handel, bilservice, huvudgata och räddningsstation. För att möjliggöra ovanstående utveckling behöver vissa delar av detaljplan över Bångahagen mm ersättas med en ny detaljplan. Kommunstyrelsen beslutade om uppdrag 2019-11-25.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
Kommentar			
6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		X
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		X
Kommentar			
2 § miljö- bedömnings- förfordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
Kommentar	<i>Gamla Ekudden utgör riksintresseanspråk för Natura2000 Habitatdirektivet. En attraktiv naturmiljö med betydande zoologiskt och geovetenskapligt värde. Hagmarker med grova ekar och betande strandängar. Natura2000-området bedöms inte påverkas då en dagvattenutredning ska tas fram för de områden som avrinner mot Tidan.</i>		

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#), [Inventering av biologiskt kulturarv](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	<i>Inom planprogramområdet finns en torvtäkt med täktgropar vid sumpskogen norr om avfallsanläggningen. Denna påverkas inte då våtmarken inte ska exploateras. En torplämning med en torpargrund finns på Brodderud 3:6 nära gränsen till Brodderud 3:7. Torvtäkten och torpargrunden utgör inte fornlämningar utan istället övrig kulturhistorisk lämning som hänsyn ska tas till. På fastigheten Brodderud 3:6 finns en milsten som utgör en fornlämning. På Krontorp 1:1 finns en fornlämning i form av ett gränsmärke. Stugan och ekonomibyggnaderna på Brodderud 3:7 kan ha ett kulturvärde som behöver dokumenteras. Landskapet som tidigare varit jordbruksmark och nu blivit skogsmark föreslås bli ett verksamhetsområde.</i>
--------------------	--

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML ([SFS 2013:558](#); [BeBR](#); [Förteckning](#); [Vägledning](#))
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML ([BeBR](#); [Vägledning](#))
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML ([Fornsök](#); [Vägledning](#); [Lista med lämningstyper](#))
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB ([SFS 1987:938](#); [Skyddad natur](#))
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB ([SFS 1998:1252](#); [Skyddad natur](#))
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information](#); [Riktlinjer naturvårdsverket](#); [Skyddad natur](#))
- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning	<i>Se ovan avseende kulturmiljö. Natura2000-området Gamla Ekudden bedöms inte påverkas. Planprogramområdet gränsar till riksintresse för rörligt friluftsliv enligt MB 4 kap 1 och 2 §§ men riksintresset bedöms inte påverkas.</i>
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.		
Beskrivning	<i>Planprogrammet kommer att påverka kulturvärdena genom att landskapsbilden kommer att förändras när ett nytt verksamhetsområde utvecklas. Det kommer att bli något svårare att utläsa de historiska sambanden i framtiden. Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar kommer inte att påverkas av planprogrammet. Infarterna till verksamhetsområdena kommer att vara tillräckligt långt ifrån fornlämningarna för att inte påverka dem.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	<u>Ja</u>	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Ja	<u>Nej</u>
Kommentar	<i>Hänsyn kommer att tas till fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Området och dess historik kommer att bli mer svårläst när landskapet förändras, landskapet har dock redan förändrats.</i>	

Naturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden.

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet ([Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde ([Skogens pärlor](#); [Skyddad natur](#))
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan ([Skyddad natur](#))
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen ([Skyddad natur](#))
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag ([Information: Skyddad natur](#))
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige](#); [Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#)) [Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter ([ArtDatabanken](#))
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskrivning	<i>Planprogramområdet omfattar både exploaterad mark i form av bebyggelse och vägar och oexploaterad mark som till största delen består av skog. Inom planområdet finns naturvärden i form av en sumpskog i våtmark. I artportalen finns fynd av arterna åkergroda och ulltistel rapporterade.</i>
--------------------	--

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB \(SFS 1987:938; Skyddad natur\)](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Naturminne enligt [7 kap. 10 § MB \(SFS 1998:1252; Skyddad natur\)](#)
- Natura 2000 enligt [7 kap. 27 § MB \(Förteckning över områden; Skyddad natur\)](#)
- Biotopskyddsområde enligt [7 kap. 11 § MB](#); övrigt och skogligt biotopskydd i [Skyddad natur](#))
- Generellt biotopskydd enligt [7 kap. 11 § MB](#), förteckning i [SFS 1998:1252 bilaga 1](#))
- Djur- och växtskyddsområde enligt [7 kap. 12 § MB \(Skyddad natur\)](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur](#))
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#) (ska redovisas i översiktsplan)
- Ekologiskt känsliga områden enligt [3 kap 3 § MB \(Information; ska redovisas i översiktsplan\)](#)

- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))
- Biosfärsområden ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen ([Information](#); RAMSAR-områden i [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt OSPAR ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Skyddade marina områden enligt HELCOM ([Information](#); BSPA-områden i [Skyddad natur](#))

Beskrivning	<i>Norr om avfallsanläggningen/återvinningscentralen finns en våtmark och en sumpskog som inte kommer att påverkas av planprogrammet då ingen utbyggnad sker i området. Åkergrödan i detta område påverkas inte heller. Planprogramområdet utgör en värdeakt för skyddsvärda träd p.g.a. läderbagge, detta ska beaktas i detaljplanarbetet.</i>	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.		
Beskrivning	<i>I planprogramområdet finns vissa naturvärden i form av sumpskog och våtmark, men då dessa bevaras bedöms planprogrammet inte påverka dessa.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?		Ja <u>Nej</u>
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?		Ja <u>Nej</u>
Kommentar	<i>Planprogrammet antas inte medföra någon påverkan på naturvärden, således ej heller betydande påverkan på naturvärden.</i>	

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammas av brukare eller allmänhet

Beskrivning	<i>En del av planprogramområdet utgör tätortsnära skog och används av närboende för rekreation. I den tätortsnära skogen finns en del kojor som tyder på att området används av barn.</i>
--------------------	---

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	<i>Området gränsar till riksintresse för rörligt friluftsliv 4 kap. 2 § MB längs Marieforsleden. I områden som omfattas av bestämmelser i 4 kap. 2 § MB ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Området som berörs av riksintresset är Mariestad, Vänern med öar och stränder, Sjötorp, Lyrestad och Göta kanal. Riksintresseområdet omfattar mycket mark och vattenområden i kommunen och är inte särskilt specificerat.</i>
--------------------	---

Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.		
Beskrivning	<i>Området utgör till viss del en tätortsnära skog. Naturmark kommer att sparas i anslutning till bebyggelse, vilket minskar påverkan på de sociala värdena. Gång- och cykelvägen längs Stockholmsvägen föreslås förlängas, vilket ökar de sociala värdena. Riksintresse för rörligt friluftsliv och turism som området gränsar till bedöms inte påverkas.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	<u>Ja</u>	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Ja	<u>Nej</u>
Kommentar	<i>Planen antas medföra viss påverkan på sociala värden, men inte betydande påverkan på sociala värden. En del sociala värden ökar.</i>	

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturreсурter med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattentillgångar)

Naturreсурter med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattentillgångar)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning

Skogsbrukplaner finns för delar av området. En lövskogsinventering är gjord i området. Inom området finns kommunala ledningar för spillvatten och dagvatten samt en fördröjningsdamm. E20 utgör riksintresse för kommunikationer. Inom planprogramområdet finns en befintlig gång- och cykelväg som avses att förlängas. Inom planprogramområdet finns planlagt område för Räddningstjänsten och en ambulansstation. Åkermark finns i triangeln mellan E20, Stockholmsvägen och väg 202.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)

- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 9 § MB)

Beskrivning	<p><i>Riksintresse för yrkesfisket i Vänern enligt MB 3 kap 5§ bedöms inte påverkas då en dagvattenutredning för områden som avrinner mot Tidan och Mariestadssjön(Vänern) ska tas fram i detaljplaneskedet.</i></p> <p><i>Om byggnadshöjden planeras till över 20 meter behöver samråd ske med statliga myndigheter.</i></p> <p><i>Inom området i triangeln mellan vägarna Stockholmsvägen, E20 och 202 finns i den norra delen jordbruksmark.</i></p>
--------------------	---

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.

Beskrivning	<p>Jordbruksmark</p> <p>I triangeln mellan E20, väg 202 och Stockholmsvägen (Brodderud 3:11) finns mark som Jordbruksverket benämner som jordbruksblock. Jordbruksmarken utgör en kil mellan Stockholmsvägen och E20 precis vid norra infarten och är ett område på ca 12150 kvadratmeter.</p> <p>Marken behöver tas i anspråk för väsentligt allmänt intresse som inte kan lokaliseras någon annanstans. Ianspråktagande av jordbruksmark behöver motiveras. Enligt översiktsplan 2030 ska verksamheter lokaliseras till områden i anslutning till befintlig infrastruktur och handel lokaliseras längs Stockholmsvägen. Att lokalisera verksamheter och handel längs befintlig infrastruktur och särskilt vid infarten till staden är ett väsentligt samhällsintresse då det är samhällsekonomiskt fördelaktigt att placera verksamheter här. Den miljönytta som vinnas genom att placera verksamheter nära infarten till staden jämfört med att placera dem någon annanstans dit transportsträckorna varit längre och utsläppen därmed större är ett väsentligt allmänt intresse och som även gör denna lokalisering bättre än andra lokaliseringar. Fordonservice ska inte placeras närmre bostäder än 100 meter p.g.a. explosionsrisker och därmed är en lokalisering närmre bostäder inte möjlig. Fordonservice är en samhällsfunktion och service som ändå behöver vara lokaliserad i närheten av såväl tätorten som E20, det utgör också en del av ett tekniskt försörjningssystem för vägarna och som därför enligt prop. 1985/86 utgör ett väsentligt samhällsintresse. Enligt prop. 1985/86 3 s.53 utgör även intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra ett väsentligt samhällsintresse som motiverar ett ianspråktagande av jordbruksmark. Behovet av mark kan inte tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk då marken behöver ligga vid infarten till Mariestad och även annan mark vid infarterna behöver tas i anspråk för utbyggnad av tät bebyggelse för den framtida utvecklingen av Mariestad och är utpekad för detta i</p>
--------------------	--

	<p>översiktsplanen. Enligt MKB till ÖP har kommunen i den rimlighetsavvägning som ska göras inte funnit andra lämpliga områden som kan tillgodose denna typ av handel, industri och övriga verksamheter. Det är ett strategiskt läge vid en nationell väg som har stor betydelse för lokal näringsutveckling. Inom planprogramområdet sparas områden främst som buffertzoner till bostäderna eller arbetsplatser p.g.a. hälsa och säkerhet, se redovisning i planprogrammet. Buffertzonerna utgör också viktiga spridningskorridorer som grön infrastruktur och bidrar till ekosystemtjänster. Vägarna i området har också redan brutit upp större sammanhängande jordbruksmark.</p>		
<p>Bedömning av påverkan</p>			
<p>Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1259 781 1329 831" style="text-align: center;"><u>Ja</u></td> <td data-bbox="1329 781 1396 831" style="text-align: center;">Nej</td> </tr> </table>	<u>Ja</u>	Nej
<u>Ja</u>	Nej		
<p>Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?</p>	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="1259 844 1329 893" style="text-align: center;">Ja</td> <td data-bbox="1329 844 1396 893" style="text-align: center;"><u>Nej</u></td> </tr> </table>	Ja	<u>Nej</u>
Ja	<u>Nej</u>		
<p>Kommentar</p>	<p><i>Planen bedöms inte medföra betydande påverkan på materiella värden.</i></p>		

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmefall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Beskrivning *Marken utgörs av jordarterna postglacial sand, sandig morän, urberg och glacial lera enligt SGU översiktliga kartmaterial. Marken inom och i anslutning till planområdet är bebyggd med byggnader och vägar. Markens höjdnivå ligger omkring ca +76-79 meter (RH2000) söder om Stockholmsvägen och sluttar svagt mot söder. På markområdet i triangeln mellan E20, Stockholmsvägen och 202 är markens höjdnivå ca +74-76 m och lutar svagt mot väster. Norr om Stockholmsvägen är markens höjdnivå ca + 72-76 m och större delen av området lutar svagt mot nordväst, i nordväst finns en lågpunkt och därefter stiger marken istället något åt nordväst. Då en stor del av marken utgörs av sand, sandig morän och urberg och planprogramområdet är dessutom ganska flackt, bedöms det till stor del vara stabilt. Då det även kan finnas glacial lera kan det ändå behöva tas fram en geoteknisk undersökning i detaljplaneskedet.*

I kommunens översiktliga skyfallskartering (100-årsregn) från 2019 Det redovisas att ett mindre område inom planprogramområdet översvämmas till mellan 0,5 – 1,0 meter (bilaga 3). Ett ganska stort område i planprogramområdets nordvästra del översvämmas till ett maxdjup på 0,1 – 0,2 m och 0,2 – 0,5 m vid 100-årsregn enligt skyfallskarteringen. En dagvattenutredning ska tas fram i detaljplanearbetet, i dagvattenutredningen ska dagvattenhanteringen i planområdet, vattnets väg vid 100-årsregn samt en klimatfaktor på 1,25 hanteras. Dagvattenhanteringen ska dimensioneras för 20-års regn.

Trafik

E20 utgör rekommenderad primär väg för farligt gods och Stockholmsvägen och 202 utgör rekommenderad sekundär väg för farligt gods. Riskerna bedöms kunna hanteras inom planprogramarbetet med riskanalys. Ett bebyggelsefritt avstånd till E20 och dess ramper p.g.a. trafiksäkerhet ska säkerställas i detaljplanearbetet. Tillstånd för utfarter till Stockholmsvägen behöver sökas av Trafikverket där vägen utgör ramp till E20.

	<p><i>Omgivningspåverkan</i> Inom planprogramområdet finns skog som skyddar mot bullerstörningar från E20, en buffertzona till E20 bevaras i planprogramförslaget. Trafikbullret på Bäckavägen bedöms som mindre än riktvärdena. Verksamheterna som föreslås i planprogrammet kan ge upphov till en del omgivningspåverkan. En buffertzona på 50 m mellan verksamhetsområdet och de närmsta bostäderna föreslås norr om Stockholmsvägen. Även söder om Stockholmsvägen behövs en buffertzona mellan nya verksamheter och bostäder samt mellan återvinningscentralen Bångahagen och räddningstjänstens övningsområde till bostäder och nya verksamheter söder om Stockholmsvägen. En buffertzona behövs även mellan den bostadsfastighet som blir kvar i triangeln mellan Stockholmsvägen, 202 och E20, och det nya verksamhetsområdet.</p> <p><i>Potentiellt förorenad mark</i> På fastigheten Krontorp 1:1 på marken i triangeln mellan Stockholmsvägen, E20 och 202 finns ett potentiellt förorenat markområde där inventering gjorts och riskklass 3 getts. På området har det varit bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier. Enligt utdrag ur EBH kan kemikalier som använts vara t.ex. avfattningsmedel, smörj och hydrauloljor samt olika typer av lösningsmedel. Enligt EBH är den huvudsakliga potentiella föroreningen olja men troligen inte i mer än måttlig omfattning. Inventeringen är avslutad och ingen åtgärd har gjorts. Provtagning och eventuell sanering kan behöva genomföras i samband med detaljplaneläggning.</p> <p>På Krontorp 1:1 söder om Stockholmsvägen finns även potentiellt förorenad mark nära korsningen mellan Stockholmsvägen och Marieforsleden som kommer från upplag, marken har åtgärdats och har statusen mindre känslig markanvändning.</p> <p>På Krontorp 2:4 finns även potentiellt förorenad mark från drivmedelshandling som har åtgärdats till statusen mindre känslig markanvändning.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Miljökvalitetsnormer för utomhusluft (SFS 2010:477; Information; Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram; Överskridanden av miljökvalitetsnormerna 2014) ☐ Miljökvalitetsnorm för buller (SFS 2004:675; Åtgärdsprogram för omgivningsbuller; Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller) ☐ Miljökvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassn.) ☐ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☒ Miljökvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☒ Miljökvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten (SFS 2004:660; VISS, se statusklassning) ☐ Miljökvalitetsnormer för havsmiljö (SFS 2010:1341; HVMFS 2012:18; HVMFS 2012:18; statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)
<p>Beskrivning</p>	<p><i>Vattenförekomster: Tidån söderut och Vänern Mariestadssjön norrut. Ekologisk och kemisk status. I den norra delen av planprogramområdet rinner vattnet norrut till Vänern från området kring Lyckan genom Backen, Bäckatorp, Mariedal och Rörvik och rinner ut i Mariestadssjön, Vänern söder om Snapuden.</i></p>

	<p>Vattenförekomst Vätern Mariestadssjön(tredje förvaltningcykeln): Kvalitetskrav ekologisk status/potential: Ekologisk status, kvalitetskrav God ekologisk status 2021 Kemisk status, kvalitetskrav God kemisk ytvattenstatus</p> <p>Vattenförekomst Tidan: Ekologisk status, god ekologisk status 2027, undantag tidsfrist övergödning 2027 Kemisk status, god kemisk ytvattenstatus, mindre stränga krav bromerad difenyleter, kvicksilver och kvicksilverföreningar.</p> <p>Lakvatten från Bångahagen och dagvatten från planprogramområdet behöver hanteras separat. Verksamhetsområdet för VA och dagvatten behöver utökas. Aktuellt vattenverk är Lindholmen och aktuellt reningsverk Mariestad, Norra vägen</p>		
Planens påverkan			
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.			
Beskrivning	<p>Planprogrammet föreslår ett nytt verksamhetsområde. Översvämningsrisker vid skyfall, dagvattenhantering och vattenkvalitet bedöms kunna hanteras i en framtida detaljplan genom en dagvattenutredning. Provtagning och eventuell sanering av förorenad mark kommer att genomföras i samband med detaljplaneläggning. Genom riskanalys för farligt gods kan det säkerställas att marken blir lämplig ur risksynpunkt med avseende på farligt gods. Buffertzoner med naturmark kan planläggas mellan verksamhetsområden och bostäder.</p>		
Bedömning av påverkan			
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>Ja</u></td> <td style="width: 50%; text-align: center;">Nej</td> </tr> </table>	<u>Ja</u>	Nej
<u>Ja</u>	Nej		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">Ja</td> <td style="width: 50%; text-align: center;"><u>Nej</u></td> </tr> </table>	Ja	<u>Nej</u>
Ja	<u>Nej</u>		
Kommentar	<p>Föreslagen utveckling antas medföra vissa risker kopplade till översvämning, störningar såsom buller, förorenad mark, trafiksäkerhet och farligt gods. Hur dessa risker ska hanteras ska undersökas vidare i planarbetet. Omfattningen av riskerna bedöms dock inte var så stora att de antas medföra betydande risker för människors hälsa och säkerhet utan kan hanteras inom ramen för planprogrammet och framtida detaljplan med utredningar.</p>		

Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser		
Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	Ja	<u>Nej</u>
Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?	Ja	<u>Nej</u>
Betydande miljöpåverkan		
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	<u>Nej</u>
Bedömning	<i>Planprogrammet bedöms inte medföra en betydande påverkan på kulturvärden, naturvärden, sociala värden, materiella värden eller betydande risker för människors hälsa eller för miljön.</i>	
Påverkans totaleffekt		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	<u>Ja</u>	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	<u>Nej</u>
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	<u>Ja</u>	Nej
Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	<u>Ja</u>	Nej
Bedömning	<i>Planen antas medföra påverkan på kulturvärden, materiella värden och risker för människors hälsa och miljö. Detta enskilt eller tillsammans bedöms dock inte medföra betydande miljöpåverkan utan kan istället hanteras inom ramen för planprogrammet och kommande detaljplans planbeskrivning.</i>	
Motiverat ställningstagande		
<i>Kommunens bedömning är att planen inte antas medföra betydande miljöpåverkan, de identifierade områden som kan medföra påverkan till följd av genomförande av detaljplanen är kulturvärden, jordbruksmark, skogsbruksmark och risker för människors hälsa och miljö. Dess påverkan ska undersökas särskilt i fortsatt planarbete och bedöms inte vara av den omfattningen att en miljöbedömning behöver genomföras.</i>		

Bilaga 1

Kulturvärden

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen:

- Biologiskt kulturarv
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt [3 kap. KML](#)
- Kyrkliga kulturminnen enligt [4 kap. KML](#)
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt [2 kap. KML](#)
- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv ([Information](#))

Naturvärden

Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa:

- Naturtyper enligt habitatdirektivet
- Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde
- Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan
- Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen
- Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag
- Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer

Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa:

- Värdefulla fågelarter ([I Sverige regelbundet förekommande fågelarter \[från bilaga 1 i Fågeldirektivet\] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas](#))
- Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter ([Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige](#))
- Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter ([4-9 §§ Artskyddsförordningen](#))
- Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur ([4 § Artskyddsförordningen](#))
- Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter
- Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Naturminne enligt [7 kap. 10 § MB](#)
- Natura 2000 enligt [7 kap. 27 § MB](#)
- Biotopskyddsområde enligt [7 kap. 11 § MB](#)
- Generellt biotopskydd enligt [7 kap. 11 § MB](#),
- Djur- och växtskyddsområde enligt [7 kap. 12 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Ekologiskt känsliga områden enligt [3 kap 3 § MB](#)

- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden
- Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen
- Skyddade marina områden enligt OSPAR
- Skyddade marina områden enligt HELCOM

Sociala värden

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) ([2 kap. 7 § PBL](#))
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse ([2 kap. 7 § PBL](#)), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utvistelse ([8 kap. 9 § PBL](#))
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt [7 kap. 2 § MB](#)
- Naturreservat/Naturvårdsområde enligt [7 kap. 4 § MB](#)
- Kulturresevat enligt [7 kap. 9 § MB](#)
- Strandskyddsområde enligt [7 kap. 13-18 §§ MB](#)
- Naturvårdsavtal enligt [7 kap. 3 § JB](#)
- Stora opåverkade områden enligt [3 kap 2 § MB](#)
- Landskapsbildskyddsområde
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt [3 kap. 6 § MB](#)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt [4 kap. 2 § MB](#)
- Världsarv
- Biosfärsområden

Materiella värden

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälso- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)

- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19–20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21–22 §§ MB)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Risker för människors hälsa eller för miljön

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torra, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Verksamheter som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Utomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, vibrationer, fukt, temperatur, radon, strålning)

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft
- Miljö kvalitetsnorm för buller
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö